

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I-351-03/20-08/22

URBROJ: 517-03-1-2-21-22

Zagreb, 4. siječnja 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja na temelju odredbe članka 89. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) i odredbe članka 5. stavka 1. te članka 21. stavka 2. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), povodom zahtjeva nositelja zahvata BARAS d.o.o., Sv. Ivana Krstitelja 100, Darda, za procjenu utjecaja na okoliš eksploatacije građevnog pijeska i šljunka na budućem eksploatacijskom polju „Darda“ (Švajcerova ada), Općina Darda, Osječko-baranjska županija, donosi

NACRT RJEŠENJA

- I. Namjeravani zahvat - eksploatacija građevnog pijeska i šljunka na budućem eksploatacijskom polju „Darda“ (Švajcerova ada), Općina Darda, Osječko-baranjska županija, nositelja zahvata BARAS d.o.o. sa sjedištem u Dardi, Sv. Ivana Krstitelja 100, temeljem studije o utjecaju na okoliš koju je izradio u srpnju 2020. godine te dopunio u listopadu 2020. godine ovlaštenik VITA PROJEKT d.o.o. iz Zagreba, prihvatljiv je za okoliš i ekološku mrežu uz primjenu zakonom propisanih i ovim rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (A) i provedbu programa praćenja stanja okoliša (B).**

A. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I MJERE UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA NA CILJEVE OČUVANJA I CJELOVITOST PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

A.1. Mjere zaštite tijekom pripreme i eksploatacije

Bioraznolikost

- A.1.1. Radove izvoditi na način da se u što manjoj mjeri oštećuje postojeća vegetacija izvan radnog pojasa.
- A.1.2. Uklanjanje vegetacije tršćaka na lokaciji zahvata provoditi izvan razdoblja gniježđenja, odnosno vegetaciju uklanjati u razdoblju od 15. kolovoza do 1. ožujka.

- A.1.3. Pripremne radove uklanjanja vegetacije tršćaka vršiti mehanički putem (košnjom). Paljenje tršćaka i uklanjanje vegetacije kemijskim sredstvima nije dozvoljeno.
- A.1.4. Kako bi se izbjegao nenamjieran unos i širenje invazivnih životinjskih vrsta očistiti opremu od sedimenta, zemlje i vegetacije, temeljito oprati opremu vodom, po mogućnosti vrućom parom pod pritiskom.
- A.1.5. Ostavljati pojaseve trske, odnosno vegetacije u periodičnim prostornim intervalima prilikom izvođenja radova kako ni u jednoj fazi radova stanište ne bude bez vegetacije.
- A.1.6. U slučaju pojave invazivnih biljnih vrsta na području radnog pojasa, prostora za smještaj mehanizacije te na drugim površinama gradilišta, uklanjati sve jedinke tih vrsta u što je potrebno uključiti stručnjaka za invazivne vrste.
- A.1.7. U slučaju pronalaska uginulih i/ili ozlijeđenih ugroženih i/ili strogo zaštićenih životinjskih vrsta u što kraćem roku o tome obavijestiti tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode.
- A.1.8. Biološku rekultivaciju provoditi paralelno s fazama eksploatacije.
- A.1.9. Biološku rekultivaciju provesti na način da se stvore preduvjeti za razvoj zajednica tršćaka u obalnom pojasu na svim stranama eksploatacijskog polja, a posebno na južnoj strani kao prijelaznoj zoni prema postojećim tršćacima. U provedbu biološke rekultivacije uključiti stručnjaka za staništa.
- A.1.10. Tijekom razrade projekta krajobraznog uređenja (biološke rekultivacije) u suradnji sa stručnjakom herpetologom definirati točne položaje i dimenzije lokvi i plićina za vodozemce, gmazove i beskralješnjake. Projektiranjem predvidjeti da su lokve u potpunosti fizički odvojene od vodene površine jezera te da se u njima voda mora zadržati dovoljno dugo kako bi se omogućilo nesmetano razmnožavanje.

Vode, vodna tijela i tlo

- A.1.11. Nije dopušteno pranje mehanizacije na području eksploatacijskog polja.
- A.1.12. Nije dopušteno skladištenje goriva na području eksploatacijskog polja.
- A.1.13. Opskrbu gorivom osigurati isključivo na vodonepropusnoj površini.
- A.1.14. Za opskrbu usisnog bagera koristiti zatvorene spremnike, koji se odvoze u korpi utovarivača. Za vrijeme punjenja gorivom spremnici trebaju biti u nepropusnoj korpi utovarivača kako bi se onemogućilo izlivanje naftnih derivata po terenu i onečišćenje tla.
- A.1.15. Na eksploatacijskom polju dozvoljeno je obavljati samo tekuće održavanje strojeva i opreme na za to predviđenom mjestu.
- A.1.16. Tijekom eksploatacije odstranjenu jalovinu odlagati na privremena odlagališta. Jalovinu upotrijebiti za tehničku sanaciju i biološku rekultivaciju, a od dijela površinske jalovine izraditi zaštitni zemljani nasip uz granice eksploatacijskog polja.

Zrak

- A.1.17. Iskrčavanje materijala obavljati što je moguće bliže tlu.
- A.1.18. Ograničiti brzinu kretanja vozila unutar eksploatacijskog polja.
- A.1.19. Za vrijeme sušnih razdoblja manipulativne površine i unutarnje transportne površine polijevati vodom.
- A.1.20. Kod transporta materijala promjera manjeg od 4 mm izvan granica eksploatacijskog polja, sanduke prekrivati ceradom ili materijal koji se prevozi polijevati vodom.

Krajobraz

- A.1.21. Tijekom pripreme zahvata izraditi Projekt krajobraznog uređenja u skladu s fazama eksploatacije.
- A.1.22. Usporedno s razvojem rudarskih radova provoditi tehničku sanaciju prema Glavnom rudarskom projektu i Projektu krajobraznog uređenja. Na završno oblikovanim dijelovima pokosa provoditi sadnju prema planu sadnje. Prilikom tehničke sanacije izbjegavati stroge linije, kutove i pravilne geometrijske oblike.
- A.1.23. Prilikom biološke rekultivacije koja se treba odvijati sukladno fazama eksploatacije, koristiti autohtone biljne vrste.
- A.1.24. Stablašice saditi u skupinama kakve se pojavljuju na međama parcela na širem području zahvata.
- A.1.25. Predvidjeti dio eksploatacijskog polja za prirodnu sukcesiju - zaraštavanje sa tršćacima, pličinama i razvedenim obalama.

Buka

- A.1.26. Tijekom građevinskih radova na uređenju pristupnog puta koristiti malobučne građevinske strojeve i uređaje.
- A.1.27. Aktivnosti na eksploatacijskom polju obavljati isključivo tijekom dnevnog razdoblja.

Otpad

- A.1.28. Otpad odvojeno sakupljati prema vrstama, privremeno skladištiti u propisanim i označenim spremnicima, voditi o istima očevidnike, te predavati ovlaštenim osobama

Kulturna baština

- A.1.29. Ako se tijekom eksploatacije naiđe na arheološke ili druge kulturno – povijesne nalaze, potrebno je prekinuti radove i o pronalasku izvijestiti nadležni konzervatorski odjel.

Stanovništvo, zdravlje ljudi i suradnja s javnošću

- A.1.30. Općini Darda dostavljati ažuriranu situacijsku kartu s 31.12. za prošlu godinu o stanju rudarskih radova na eksploatacijskom polju te različitim sredstvima informira zainteresiranu javnost o svom djelovanju.

Infrastruktura i odvijanje prometa

- A.1.31. Prije početka eksploatacije asfaltirati pristupnu cestu, koja vodi od županijske ceste ŽC4257 do eksploatacijskog polja, u duljini od minimalno 100 m od priključka na javnu prometnicu.
- A.1.32. Prije prilaza na lokalnu cestu, a unutar obuhvata zahvata, s kotača prijevoznih sredstava očistiti nakupljeni materijal.

Nekontrolirani događaji

- A.1.33. Na lokaciji zahvata osigurati dovoljne količine sredstva za suho čišćenje podloge za slučaj istjecanja goriva ili maziva iz strojeva ili vozila.
- A.1.34. U slučaju izlivanja opasnih tvari poduzeti mjere za sprječavanja daljnjeg razlijevanja, u potpunosti očistiti onečišćeni prostor, a sadržaj predavati ovlaštenim osobama.

A.1.35. Postupati po Operativnom planu interventnih mjera u slučaju iznenadnog onečišćenja voda.

Mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže

A.1.36. Aktivnosti vezane za eksploataciju nakon godišnjeg remonta moraju započeti prije početka razdoblja gniježđenja (posebno vrste *Circus aeruginosus* (eja močvarica), ali i ostale ciljne vrste prisutne u okolnom području), odnosno najkasnije 1. ožujka tekuće godine.

A.1.37. Remont, odnosno zaustavljanje eksploatacije, ne smije započeti prije početka razdoblja hibernacije barske kornjače (*Emys orbicularis*), ali i ciljnih vrsta vodozemaca koji će potencijalno početi naseljavati ovaj prostor, odnosno 1. prosinca tekuće godine.

A.1.38. Nije dopušteno unositi strane vrste gmazova, s posebnim naglaskom na crvenouhu kornjaču (rod *Trachemys*). U slučaju pojave invazivnih vrsta obavijestiti javnu ustanovu za upravljanje zaštićenim područjima, kao i tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode.

A.2. Mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže nakon prestanka eksploatacije

Biološka raznolikost

A.2.1. U slučaju potrebe za proširenjem eksploatacijskog polja u budućnosti stvoriti najmanje 2 manja jezera koja bi međusobno bila odijeljena pojasom tršćaka kako bi se osigurala heterogenost staništa.

Krajobraz

A.2.2. Konačno oblikovanje prostora izvesti prema Projektu krajobraznog uređenja u roku od godine dana nakon prestanka eksploatacije.

B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Voda

B.1. Ispitivanje kakvoće vode u budućem jezeru na lokaciji zahvata izvršiti na početku izvođenja radova (nulto stanje), a kasnije u slučajevima onečišćenja i na završetku eksploatacije. Pratiti sljedeće pokazatelje: režim kisika, hranjive tvari, biološke pokazatelje, ukupne ugljikovodike, teško hlapljive lipofilne tvari te teške metale (Cr, Pb Cd).

Zrak

B.2. Mjeriti količinu ukupne taložne tvari (UTT) najmanje godinu dana od početka eksploatacije. Lokacije mjerenja odredit će pravna osoba ovlaštena za obavljanje poslova praćenja kvalitete zraka. U skladu s rezultatima praćenja ovlaštena osoba za obavljanje poslova praćenja kvalitete zraka predložiti će program i dinamiku daljnjeg mjerenja. Nadležno tijelo odlučuje o potrebi daljnjeg praćenja.

Buka

- B.3. Kontrolna mjerenja buke provoditi na referentnoj točki T1 prema grafičkom prilogu 2., u uvjetima rada svih strojeva/uređaja istovremeno, sukladno fazi eksploatacije. Prva mjerenja provesti na početku eksploatacije, a nakon toga mjerenja provoditi u vremenskim razmacima od tri godine te pri izmjeni radnih strojeva/uređaja. Ovisno o uvjetima na terenu, ovlaštena osoba koja provodi mjerenje može odrediti i druge mjerne točke.

Krajobraz

- B.4. Sukladno projektu krajobraznog uređenja, provesti kontrolu tehničke sanacije i biološke rekultivacije, stanje sanitarnih površina odnosno provedbu mjera održavanja propisanih navedenim elaboratom, najmanje jednom u pet godina.

- II. Nositelj zahvata BARAS d.o.o., Sv. Ivana Krstitelja 100, Darda, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te program praćenja stanja okoliša, kako je to određeno ovim rješenjem.**
- III. Rezultate praćenja stanja okoliša nositelj zahvata BARAS d.o.o., Sv. Ivana Krstitelja 100, Darda, je obvezan dostavljati Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.**
- IV. Ministarstvo pridržava pravo opoziva ovog Rješenja ako nositelj zahvata ne provodi ovim Rješenjem propisane mjere zaštite i program praćenja, te ukoliko nositelj zahvata ne bude provodio dodatne mjere ublažavanja i /ili program praćenja ako ih, temeljem završnog izvješća praćenja, središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode propiše.**
- V. Nositelj zahvata BARAS d.o.o., Sv. Ivana Krstitelja 100, Darda, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovog rješenja. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim rješenjem koje prileži u spisu predmeta.**
- VI. Ovo rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja nositelj zahvata BARAS d.o.o., Sv. Ivana Krstitelja 100, Darda, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata BARAS d.o.o., Sv. Ivana Krstitelja 100, Darda, može se jednom produžiti na još dvije godine, uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim rješenjem.**
- VII. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.**
- VIII. Sastavni dio ovog Rješenja su sljedeći grafički prilozi:**
- Prilog 1. Šire područje lokacije zahvata
 - Prilog 2. Situacijska karta ležišta „Darda“ (Švajcerova ada), M 1:1 000

Obrazloženje

Nositelj zahvata BARAS d.o.o., Sv. Ivana Krstitelja 100, Darda, podnio je Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) dana 10. srpnja 2020. godine zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš eksploatacije građevnog pijeska i šljunka na budućem eksploatacijskom polju „Darda“ (Švajcerova ada), Općina Darda, Osječko-baranjska županija. U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon) te članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba) kao što su:

- Potvrda Sektora lokacijskih dozvola i investicija Uprave za prostorno uređenje i dozvole državnog značaja Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine o usklađenosti zahvata s prostornim planovima, (KLASA: 350-02/20-02/13; URBROJ: 531-06-2-1-2-20-02 od 26. svibnja 2020. godine).
- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I 612-07/20-60/21; URBROJ: 517-05-2-2-20-4 od 28. svibnja 2020. godine) da se za predmetni zahvat ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te da je obvezna provedba postupka Glavne ocjene.
- Studija o utjecaju na okoliš (dalje u tekstu: Studija), koju je izradio ovlaštenik Vita projekt d.o.o iz Zagreba, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/15-08/29; URBROJ: 517-06-2-1-1-18-13 od 25. svibnja 2018. godine). Studija je izrađena u srpnju 2020. godine, a dopunjena u listopadu 2020. godine. Voditeljica izrade Studije je Ivana Šarić, mag.biol.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 22. srpnja 2020. godine **Informacija o zahtjevu** za procjenu utjecaja na okoliš eksploatacije građevnog pijeska i šljunka na budućem eksploatacijskom polju „Darda“ (Švajcerova ada), Općina Darda, Osječko-baranjska županija (KLASA: UP/I-351-03/20-08/22; URBROJ: 517-03-1-1-20-3 od 20. srpnja 2020. godine).

Savjetodavno stručno povjerenstvo u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) imenovano je temeljem članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona Odlukom od 18. kolovoza 2020. godine (KLASA: UP/I-351-03/20-08/22; URBROJ: 517-03-1-2-20-8). Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na **prvoj sjednici** održanoj 31. kolovoza 2020. godine u Bilju, Povjerenstvo je utvrdilo da je Studija cjelovita i u svojim bitnim elementima stručno utemeljena i izrađena u skladu s propisima te predložilo da se istu dopuni u skladu s primjedbama članova Povjerenstva i nakon dorade i suglasnosti članova uputi na javnu raspravu. Ministarstvo je 6. listopada 2020. godine donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I-351-03/20-08/22; URBROJ: 517-03-1-2-20-16), a zamolbom za pravnu pomoć koordinacija javne rasprave (KLASA: UP/I-351-03/20-08/22; URBROJ: 517-03-1-2-20-17 od 6. listopada 2020. godine) povjerena je Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije. Obavijest o javnoj raspravi objavljena je u dnevnim novinama „Glas Slavonije“ 5. studenoga 2020. godine, na internetskim stranicama Ministarstva te internetskim stranicama i oglasnim pločama Osječko-baranjske županije i Općine Darda. **Javna rasprava**

provedena je u skladu sa člankom 162. stavka 2. Zakona u trajanju od 30 dana u razdoblju od 10. studenoga do 11. prosinca 2020. godine. Javni uvid u Studiju je bio omogućen u prostorijama Općine Darda, Sv. Ivana Krstitelja 89, Darda, radnim danom od 9 do 14 sati te u holu Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije, Europske avenije 11, Osijek, radnim danom od 9 do 14 sati. Tijekom javne rasprave održano je javno izlaganje dana 30. studenoga 2020. godine u vijećnici Općine Darde, Sv. Ivana Krstitelja 89, Darda, s početkom u 11 sati. Prema izvješću o javnoj raspravi Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije (KLASA: 351-03/20-06/4; URBROJ: 2158/1-01-16/46-20-7 od 15. prosinca 2020. godine) tijekom javne rasprave u knjige primjedaba izložene uz primjerak cjelovite Studije i netehničkog sažetka Studije nisu upisane primjedbe/mišljenja/prijedlozi javnosti i zainteresirane javnosti, niti su iste dostavljene na adresu Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije. Na **drugoj sjednici** održanoj 21. prosinca 2020. godine u Zagrebu Povjerenstvo je sukladno člancima 14. i 16. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš i ekološku mrežu, kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš i ekološku mrežu i predložilo mjere zaštite okoliša i ekološke mreže te program praćenja stanja okoliša.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način: *Namjeravani zahvat je eksploatacija građevnog pijeska i šljunka na budućem eksploatacijskom polju „Darda“ (Švajcerova ada), (u daljnjem tekstu: Zahvat). Buduće eksploatacijsko polje (u daljnjem tekstu: EP) formirat će se kao nepravilni mnogokut na površini od 4,84 ha. EP se nalazi u Osječko-baranjskoj županiji na području Općine Darda na k.č. 363/1 k.o. Bilje na udaljenosti oko 1 km jugoistočno od centra naselja Darda i oko 5 km sjeverno od Osijeka. Pristup do budućeg EP može se ostvariti preko zemljanog pristupnog puta (javno dobro – put) koji se, neposredno zapadno od križanja sa željezničkom prugom, odvaja od županijske ceste ŽC4257 DC7 (Švajcarnica) - Darda - Bilje - A.G. Grada Osijeka. Najbliže građevinsko područje naselja Darda, a ujedno i najbliži stambeni objekt, nalazi se oko 300 m zračne linije sjeverno od granice EP. Lokacija zahvata nalazi se na području nekadašnjeg rukavca rijeke Drave koji je većim dijelom obrastao trskom, ali su djelomično unutar njega zastupljene i poljoprivredne i šumske površine. Na lokaciji zahvata prisutni su procesi sukcesije vodenih i močvarnih staništa prema kopnenim staništima koji su u kasnoj fazi, a područje je degradirano zbog velikih količina divlje odloženog otpada. Lokacija je okružena površinama ostalog šumskog zemljišta, trsticima i vrijednog poljoprivrednog tla, a aktivnosti koje se ovdje provode uglavnom su vezane za poljoprivredne djelatnosti. Oko 100 m istočno od lokacije zahvata prolazi željeznička pruga za međunarodni promet, a oko 150 m jugoistočno se nalazi sanirano i zatvoreno odlagalište otpada „Švajcerova ada“.*

Rješenjem Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta od 25. ožujka 2020. (KLASA: UP/I-310-01/20-03/03, URBROJ: 526-03-03-01-02/3-20-14) odobreno je trgovačkom društvu BARAS d.o.o. istraživanje mineralnih sirovina u istražnom prostoru građevnog pijeska i šljunka „Darda“, radi davanja koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina.

Povjerenstvo za utvrđivanje rezervi mineralnih sirovina Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta potvrdilo je količine i kakvoću rezervi mineralnih sirovina u istražnom prostoru građevnog pijeska i šljunka „Darda“ (KLASA: UP/I-310-01/20-03/83, URBROJ: 526-03-03/2-20-4 od 22. svibnja 2020.) u količini 315 171 m³ eksploatacijskih rezervi sa stanjem na dan 31. prosinca 2019. godine.

Ukupne eksploatacijske rezerve koje će se eksploatirati prema Idejnom rudarskom projektu eksploatacije građevnog pijeska i šljunka na budućem eksploatacijskom polju „DARDA“

(Švajcerova ada) kod Osijeka (TITANEKS d.o.o., Zagreb, svibanj 2020.) iznose 315 171 m³ mineralne sirovine. Uz projektiranu godišnju eksploataciju od 60 000 m³ mineralne sirovine, vijek eksploatacije iznositi će oko 5,3 godine.

Eksploatacija, odnosno izvođenje rudarskih radova odvijati će se na sljedeći način: priprema terena (uklanjanje raslinja i površinske jalovine), eksploatacija hidrauličnim bagerom smještenim iznad razine vode, eksploatacija usisnim plovnim bagerom odnosno bagerom skreperom, ocjeđivanje mineralne sirovine, utovar i transport mineralne sirovine do privremene deponija i utovar mineralne sirovine u vozila kupaca.

Mineralna sirovina će se na budućem EP dobivati hidrauličnim bagerom s obrnutom lopatom do visine etaže 4 m, a nakon toga usisnim plovnim bagerom odnosno bagerom skreperom. Ocijeđeni materijal s privremene deponije ili direktno iz kazete utovarivat će se u vozila kupaca utovarivačem. Transport mineralne sirovine unutar budućeg EP obavljat će se kamionom kiperom. Vanjski transport, odnosno odvoz mineralne sirovine s budućeg EP odvijat će se kamionima kupaca, odnosno taj prijevoz nije u nadležnosti nositelja zahvata. Dio jalovine koji je potrebno zbrinuti bit će djelomično ugrađen u zaštitni nasip uz granice EP, a djelomično upotrijebljen za tehničku sanaciju i kao podloga za biološku rekultivaciju. Preostala količina površinske jalovine će se odvoziti i prodati na tržištu trećim osobama.

Prema Idejnom rudarskom projektu, odobrene rezerve u ležištu su ograničene između visinskih prosječnih kota +82 i +62 m n.m. u prostoru nepravilnog oblika. Cijela visina potvrđenih rezervi zahvatit će se u tri etaže: I. etaža (k+62,22 do k+72), II. etaža (k+72 do k+78) i III. etaža (k+78 do kote terena). Najniža kota koja će biti zahvaćena eksploatacijom je prosječno +62,22 m n.m. po cijeloj površini obračuna rezervi. Najveća ukupna dubina površinskog kopa na završetku eksploatacije iznositi će 20 m.

Na budućem EP otkopavanje će se odvijati u 4 faze eksploatacije. Eksploatacija će se u I. fazi temeljiti prvenstveno na otvaranju površinskog kopa i pripremnim radnjama za sigurno ostvarenje eksploatacije punim kapacitetom. Radovi u ovoj fazi odnose se na uklanjanje raslinja i površinske jalovine i otvaranje samog površinskog kopa te formiranje platoa na kotama k+78 i k+72 m n.m. s izradom transportnog puta uz sjevernu granicu EP, koji će služiti kao glavna komunikacija i unutarnji transportni put. Eksploatacija se u II. fazi nastavlja na radove iz prethodne faze. Rudarski radovi napreduju prema jugoistoku i otvara se cijela površina proračuna rezervi odnosno uklanja se kompletna površinska jalovina. Eksploatacija se u III. fazi nastavlja na radove iz prethodne faze. Rudarski radovi napreduju od sjeveroistočnog dijela površinskog kopa prema sjeverozapadnom zahvaćajući dubinski sve preostale mase unutar odobrenih eksploatacijskih rezervi i formiranjem završnih kosina uz granice odobrenih rezervi. Eksploatacija se u IV. (završnoj) fazi nastavlja na radove iz prethodne faze. Rudarski radovi napreduju cijelom frontom radova po etaži k+72 u smjeru zapada do svojih krajnjih granica te završavaju formiranjem završnih parametara kosina. Završno će se otkopati prostor privremene deponije i laguna za ocjeđivanje u sjeveroistočnom dijelu čime će se eksploatirati sve rezerve unutar odobrenih granica. U ovoj fazi rudarskih radova u potpunosti će se dovršiti eksploatacija te tehnička sanacija okolnog terena unutar eksploatacijskog polja s pripremom za biološku rekultivaciju.

Postojeći prateći rudarski objekti i sadržaji koji su potrebni za odvijanje rudarskih radova na lokaciji budućeg EP su: uredski kontejner, kontejner za radnike, kemijski WC i vodonepropusna površina. Na budućem EP ne planira se gradnja čvrstih objekata.

U tehnološkom procesu će se koristiti dizel gorivo za napajanje motora s unutrašnjim sagorijevanjem, a opskrba pogonskim gorivom pokretnih strojeva obavljat će direktno iz autocisterne na za to predviđenom i uređenom prostoru.

Utjecaji na stanovništvo i zdravlje ljudi tijekom eksploatacije mogući su u vidu onečišćenja zraka i prekomjerne buke. Budući da se lokacija zahvata nalazi na udaljenosti oko 300 m od građevinskog područja naselja Darda i s obzirom na rezultate širenja onečišćenja zraka i širenja buke u prostoru uslijed eksploatacije, utjecaj na stanovništvo će biti lokalna – ograničen na najbliže stambene objekte i mali. Umjeren utjecaj na stanovništvo očekuje se uslijed vanjskog transporta materijala budući da pristupna cesta u svom krajnjem dijelu u duljini od 75 m (u zoni priključenja na ŽC4257) prolazi neposredno uz obiteljske kuće. Pri tom će direktno pod utjecajem biti jedna obiteljska kuća kao i objekt koji je u vlasništvu Hrvatskih željeznica. Indirektno i manjeg intenziteta bit će prisutan utjecaj i na okolne stambene objekte. Utjecaj se smatra lokalnim i umjerenim dok je u širem smislu utjecaj mali. Rezultati proračuna odnosno modeliranja čestica prašine, ukupne taložne tvari i plinovitih onečišćenja pokazuju da će moguće vrijednosti u uvjetima istovremenog rada svih izvora onečišćenja biti manje od graničnih vrijednosti obzirom na zaštitu zdravlja ljudi. Rezultati proračuna razina buke koja će se javljati kao posljedica obavljanja aktivnosti na budućem EP pokazuju da buka neće biti štetna po zdravlje ljudi budući da će vrijednosti biti niže od najviših dopuštenih vrijednosti.

*Utjecaj zahvata na **biološku raznolikost** može se očitovati u vidu gubitka staništa tršćaka i stvaranja novih staništa (jezero), uznemiravanja i stradavanja jedinki vrsta prisutnih u okolnom području zahvata, narušavanje postojećih stanišnih uvjeta zbog lokalnog onečišćenja zraka i širenja buke te unošenja i širenja invazivnih vrsta. Iako će tijekom pripremnih radova i eksploatacije doći do trajnog gubitka površine pod tršćacima, napredovanjem eksploatacije postepeno će se stvarati novi stanišni tip – jezero. Biološkom rekultivacijom stvorit će se preduvjeti za razvoj novih tršćaka u rubnim dijelovima budućeg jezera i lokvi za razmnožavanje vodozemaca u rubnom pojasu te će se u konačnici povećati heterogenost staništa. S obzirom na postojeće stanje na lokaciji zahvata može se zaključiti da će se u konačnici (nakon 5,3 godine) početi stvarati stanišni uvjeti koji će podržavati veću biološku raznolikost te se utjecaj dugoročno može smatrati pozitivnim. Utjecaji u vidu uznemiravanja i stradavanja životinja su privremeni i lokalni, a rizik je prepoznat u slučaju unošenja invazivnih biljnih i životinjskih vrsta.*

*Zahvat zauzima oko 0,005% površine regionalnog parka Mura-Drava i nalazi se u njegovom rubnom dijelu te se stoga smatra da neće doći do ugrožavanja značajki zbog kojeg je ovo područje zaštićeno - ugroženih prirodnih, posebno vlažnih staništa i svojti te krajobraznih vrijednosti. Jednako tako se ne očekuje utjecaj niti na značajke prekograničnog rezervata Mura-Drava-Dunav. **Ostala zaštićena područja** se nalaze na udaljenosti većoj od 2,5 km te se niti na njih ne očekuje utjecaj.*

Iako se lokacija zahvata nalazi na nekadašnjem rukavcu rijeke Drave, u postojećem stanju on ne predstavlja vodnu površinu niti vodno tijelo. Tek će se tijekom i nakon eksploatacije na ovom mjestu stvoriti nova vodena površina – stajaćica. Tijekom eksploatacije dolazit će do promjena fizikalnih značajki novonastale stajaćice uslijed zamućivanja sitnim česticama nekoherentnog materijala koje će se kontinuirano taložiti na dnu i ponovno dizati tijekom izvođenja radova. Utjecaj se može očekivati u slučaju prokapljivanja goriva tehnički neispravnih radnih strojeva i vozila te u slučaju akcidentnih situacija pri čemu može doći do ispuštanja manjih ili većih količina goriva u podzemlje. Lokacija zahvata nalazi se izvan zona sanitarne zaštite izvorišta te se ne očekuje utjecaj na podzemne vode. Na temelju provedene analize mogućih utjecaja na vode zaključuje se da realizacijom zahvata neće doći do ugrožavanja postizanja ciljeva zaštite vode

određenih propisom iz područja zaštite voda, jer neće doći do pogoršanje stanja vodnih ekosustava niti kopnenih ekosustava i močvarnih područja izravno ovisnih o vodnim ekosustavima, neće doći do ispuštanja, emisija ili rasipanja opasnih tvari s prioritetne liste tijekom eksploatacije te će se mjerama zaštite voda osigurati da ne dođe do onečišćenja podzemnih voda.

Najznačajnija i nepovratna degradacija tla dogodit će se radi njegove prenamjene u vodenu površinu čime se trajno gubi ukupni profil i njegova ekološka uloga. Budući da se radi o tlu koje je privremeno nepogodno za obradu te trenutno ne omogućava poljoprivrednu djelatnost, neće biti izgubljena proizvodna uloga na površinama gdje se do sada nije odvijala eksploatacija. Uklonjeno tlo i jalovina će se odložiti na odgovarajuće mjesto unutar EP, kako bi se kasnije iskoristilo za biološku rekultivaciju prostora. Stoga se promjena smatra malog intenziteta budući da dolazi do manje količinske i kvalitativne promjene dijelova okoliša slabije kakvoće.

Temeljem proračuna odnosno modeliranja rasprostiranja lebdećih čestica, procijenjeno je da će prosječna godišnja koncentracija kod najbližih građevinskih područja biti znatno manja od graničnih vrijednosti. Temeljem rezultata proračuna i rasprostranjenosti strojeva i uređaja na velikoj površini može se zaključiti da će utjecaj na okoliš uslijed emisije ispušnih plinova biti prihvatljiv. Realizacija zahvata neće utjecati na kvalitetu zraka promatrajući šire područje zahvata.

Eksploatacijom pijeska i šljunka nastat će umjetno jezero površine oko 4 ha. Formiranjem jezera doći će do stvaranja vodene mase koja će uzrokovati određene promjene mikroklimne užeg područja lokacije zahvata, a koje će se očitovati u povećanom isparavanju i kondenzaciji u odnosu na postojeće stanje. Mikroklimatske promjene odnosit će se samo na uže područje, neposredno uz lokaciju formiranog jezera, te neće utjecati na klimatske prilike šireg područja.

Tijekom eksploatacije će dolaziti do određene emisije stakleničkih plinova uslijed rada mehanizacije pokretane diesel gorivom. Ove emisije privremenog su karaktera, ograničene na razdoblje eksploatacije sirovina i lokaciju eksploatacijskog polja. Procijenjena ukupna emisija stakleničkih plinova, izražena kao CO₂ ekvivalent, iznosit će 2.046,48 t CO₂, što u usporedbi s projekcijama ukupnih emisija CO₂ u 2020. na području Republike Hrvatske predstavlja 0,01 %, odnosno može se zaključiti kako utjecaj predmetnog zahvata na povećanje emisija stakleničkih plinova neće biti značajno. Rezultati analize klimatske otpornosti zahvata uslijed klimatskih promjena pokazali su da predmetni zahvat nije osjetljiv na promjene relevantnih klimatskih uvjeta te da nema potrebe za mjerama prilagodbe **klimatskim promjenama**.

Uklanjanjem površinskog pokrova te promjenom konfiguracije terena tijekom eksploatacije doći će do izravnih utjecaja na strukturu krajobraza u zoni zahvata te će zahvat uzrokovati izravne i trajne promjene u načinu korištenja određenih površina. Tijekom eksploatacije doći će do utjecaja na vizualnu i estetsku dimenziju kakvoće **krajobraza** što će imati relativno negativne efekte uglavnom iz neposredne blizine. Zbog ravničarskog terena i vizualnih prepreka visokog površinskog pokrova uz prometnice i rubove naselja, ne očekuju se negativni utjecaji na vizualne kvalitete šireg područja. Novonastalo jezero će se isticati svojom veličinom, bojom i teksturom od okolnog krajobraza. Iskop šljunka odvijat će se ispod sadašnje kote terena pa ukupno iskopani volumen neće predstavljati značajnu vizualnu degradaciju i kontrast u odnosu na okolni prostor. Usporedno s fazama eksploatacije i tehničke sanacije će se pristupiti biološkoj sanaciji prema Projektu krajobraznog uređenja čime će se u znatnoj mjeri poboljšati vizualne karakteristike

područja te će se zahvat uklopiti u krajobraznu kompoziciju okolnog područja i vratiti u doprirodno stanje.

Dominantan izvor buke na široj lokaciji zahvata je promet i to željeznički promet željezničkom prugom M301 koja prolazi duž lokacije zahvata na udaljenosti oko 110 m istočno od granice zahvata, te cestovni promet državnom cestom DC7 i županijskom cestom ŽC4257 koja prolazi naseljem Darda. Tijekom eksploatacije će se u okolišu javljati buka radnih strojeva te prometa teretnih vozila. Razina buke koje će se u okolišu javljati kao posljedica obavljanja aktivnosti na eksploatacijskom polju će na referentnoj točki T1 (uz najbliže stambene objekte) iznositi 54,6 dB (A) odnosno bit će neznatno niža od najviše dopuštenih za dnevno razdoblje.

Uz odvojeno prikupljanje otpada u namjenskim spremnicima s obzirom na vrstu otpada i predaju istog ovlaštenoj osobi, ne očekuje se negativni utjecaj na okoliš.

Na lokaciji zahvata nisu utvrđena zaštićena kulturna dobra. S obzirom na položaj EP i njihovu udaljenost od evidentiranih kulturnih dobara u širem okolišu ne očekuje se utjecaj na iste.

Lokacija zahvata nalazi se izvan infrastrukturnih koridora i na udaljenostima većim od 100 m od elemenata infrastrukture te se stoga na njih ne očekuju utjecaji uslijed eksploatacije. Uz pristupni put nalazi se crpna stanica CS1 Darda koja je ograđena te se ne očekuje utjecaj na istu tijekom transporta materijala. Utjecaj na županijsku cestu ŽC4257 očekuje se u vidu raznošenja zemljanog materijala na dijelu priključenja pristupne ceste na javnu cestu za što će se ishoditi posebni uvjeti nadležnog tijela. Utjecaj tijekom eksploatacije prvenstveno se odnosi na povećanje prometa na prometnicama kojima će se odvijati transport materijala. U odnosu na ukupni promet na županijskoj cesti ŽC4257, doći će do povećanja broja vozila na predmetnoj prometnici od 0,55% te se može zaključiti da je utjecaj zahvata na promet prihvatljiv. Utjecaj je privremen – odnosno ograničen na razdoblje eksploatacije i na dnevno radno vrijeme, a neće biti prisutan za vrijeme zimskih mjeseci i u razdoblju remonta.

S obzirom na sve elemente zahvata, do **akcidentnih situacija** može doći uslijed izlivanja tekućih otpadnih tvari (npr. strojna ulja, maziva, gorivo itd.) u tlo, podzemne vode i buduće jezero, zatim uslijed požara, sudara, prevrtanja strojeva i mehanizacije, nesreća uzrokovanih višom silom (npr. ekstremno nepovoljni vremenski uvjeti) te nesreća uzrokovanih tehničkim kvarom ili ljudskom greškom. Procjenjuje se da je tijekom eksploatacije, uz pridržavanje zakonskih propisa i uz kontrole koje će se provoditi te ostale postupke rada, uputa i iskustava zaposlenika, vjerojatnost negativnih utjecaja na okoliš od ekološke nesreće svedena na najmanju moguću mjeru. Ako dođe do akcidentnih situacija koje bi rezultirale onečišćenjem uljima i gorivom duž transportnih trasa i na lokaciji zahvata potrebno je u najkraćem mogućem roku pristupiti uklanjanju i lokaliziranju onečišćenja. Za područje Općine Darda donesen je Plan zaštite i spašavanja te je u slučaju akcidentnih situacija potrebno postupiti prema njemu.

Lokacija zahvata okružena je površinama ostalog šumskog zemljišta, trsticima i vrijednog poljoprivrednog tla, a aktivnosti koje se ovdje provode uglavnom su vezane za poljoprivredne djelatnosti. Istočno od lokacije zahvata prolazi željeznička pruga za međunarodni promet koja povremeno dovodi do povećanja razine buke. Na udaljenosti od oko 400 m istočno nalazi se gospodarska zona tvrtke Belje d.o.o. koja u određenoj mjeri doprinosi povećanju razine buke. Tijekom eksploatacije može se očekivati kumulativan utjecaj uslijed povećane razine buke.

Međutim, budući da rezultati proračuna buke pokazuju da će razine buke koje će se javljati tijekom najnepovoljnijih radnih uvjeta (istovremeni rad svih strojeva) u pogledu emisije buke u okoliš, biti znatno niže od najviše dopuštene za dnevno razdoblje, **kumulativni utjecaj se smatra zanemarivim.**

Na osnovu analize karakteristika zahvata prepoznato je 5 mogućih načina djelovanja zahvata na **ekološku mrežu**: uznemiravanje i stradavanje jedinki vrsta prisutnih u području djelovanja zahvata, potencijalno onečišćenje vodnog stupca bare i okolnog područja, gubitak postojećih staništa i trajna promjena stanišnih uvjeta na lokaciji zahvata te unošenje i širenje invazivnih vrsta. Svi prepoznati utjecaji su lokalnog karaktera, odnosno ograničeni su na područje lokacije zahvata i okolno područje u krugu od 500 m i vrste koje su tu prisutne.

Analizom mogućih utjecaja utvrđeno je da su utjecaji unutar POP područja HR1000016 Podunavlje i donje Podravlje mogući na sljedeće vrste ptica: divlju (sivu) gusku (*Anser anser*), eju močvaricu (*Circus aeruginosus*), rusog svračka (*Lanius collurio*) i modrovoljku (*Luscinia svecica*). Tijekom eksploatacije posebno se ističe utjecaj u vidu uznemiravanja i potencijalnog onemogućavanja gniježđenja eje močvarice. Ovaj utjecaj lokalno je velik iako se ne očekuje ugrožavanje opstojnosti populacije na području ekološke mreže. Utjecaj uznemiravanja se ne može u potpunosti izbjeći budući da je vrijeme eksploatacije utvrđeno raspoloživim rezervama i potrebama na tržištu. Međutim, može se ublažiti na način da se s aktivnostima eksploatacije započne prije razdoblja gniježđenja, odnosno prije 1. ožujka tekuće godine kako bi vrsta mogla naći drugo pogodno mjesto za gniježđenje u okolnom području. Ako bi radovi započeli kasnije, odnosno nakon početka gniježđenja velika je vjerojatnost da gniježđenje neće biti uspješno. Ovom mjerom ublažavanja ujedno se ublažava utjecaj i na druge ciljane vrste ptica. S obzirom na to da je istraživanje ornitofaune pokazalo relativno slabu prisutnost ciljnih vrsta ptica na ovom području te da je područje u postojećem stanju degradirano ne očekuje se značajan utjecaj na ciljeve očuvanja ptica tijekom eksploatacije. Analizom mogućih utjecaja zaključeno je da su utjecaji unutar POVS područja HR2001308 Donji tok Drave mogući jedino na ciljnu vrstu - barsku kornjaču (*Emys orbicularis*). Negativan utjecaj posebno se ističe za vrijeme eksploatacije u vidu mogućeg uznemiravanja jedinki u okolnom području uslijed širenja buke, ali i mogućeg stradavanja ako vrsta, nakon što se uspostavi vodena površina, počne naseljavati površinski kop (npr. u vrijeme remonta dok nema aktivnosti vezanih za eksploataciju). Kako bi se ovaj utjecaj izbjegao, remont treba započeti najranije 1. prosinca, odnosno nakon što kornjače nađu pogodna mjesta za hibernaciju i hibernacija započne. Osim na barsku kornjaču, na ovaj način izbjeći će se utjecaj i na druge vrste vodozemaca i gmazova koje bi potencijalno mogle hibernirati na ovom području. Nakon eksploatacije postoji rizik da se u novu vodenu površinu unesu strane invazivne vrste, npr. crvenouha kornjača što lokalno može dovesti do ugrožavanja lokalne populacije barske kornjače, ali ne i do ugrožavanja cjelokupne populacije ekološke mreže, ali se i ovaj utjecaj može spriječiti pravovremenim reagiranjem. Završetkom eksploatacije planira se biološka rekultivacija područja s ciljem da se prostor u što većoj mjeri dovede u doprinosno stanje i omogućiti što veća bioraznolikost. Biološkom rekultivacijom na temelju Projekta krajobraznog uređenja uspostaviti će se novi stanišni uvjeti te će doći do promjene u dinamici staništa i strukturi faune. Trenutačno su na lokaciji zahvata prisutni procesi sukcesije u visokom stadiju. Kako je većina ciljnih vrsta ptica vezana za močvarna staništa, smatra se da će se nakon eksploatacije stvoriti preduvjeti i pogodna staništa koja će podržavati veći broj ciljnih vrsta POP područja. Osim ptičjih vrsta, može se očekivati poboljšanje stanišnih uvjeta za ciljane vrste vodozemaca.

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- **Mjere zaštite bioraznolikosti** propisane su u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i Pravilnikom o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima („Narodne novine“, broj 88/14).
- **Mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže** propisane su u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19) i Pravilnikom o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže („Narodne novine“, broj 25/19, 38/19-ispr.).
- **Mjere zaštite voda i vodnih tijela** propisane su u skladu sa Zakonom o vodama („Narodne novine“, broj 66/19).
- **Mjera zaštite tla** u skladu je sa Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18).
- **Mjere zaštite zraka** određene su u skladu sa Zakonom o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 127/19) i Pravilnikom o mjerama za sprečavanje emisije plinovitih onečišćivača u obliku čestica iz motora s unutrašnjim izgaranjem koji se ugrađuju u necestovne pokretne strojeve tpv 401 („Narodne novine“, broj 113/15).
- **Mjere zaštite infrastrukture i odvijanja prometa** određene su u skladu sa Zakonom o cestama („Narodne novine“, broj 84/11, 22/13, 54/13, 148/13 92/14 i 110/19).
- **Mjere zaštite krajobraza** su u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode te odredbama prostornih planova.
- **Mjere zaštite od buke** propisane su u skladu sa Zakonom o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09, 55/13, 153/13, 41/16 i 114/18) i Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“, broj 145/04).
- **Mjere gospodarenja otpadom** u skladu su sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19).
- **Mjera zaštite kulturne baštine** određena je u skladu s člankom 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12 136/12, 157/13, 152/14, 44/17, 90/18 i 32/20).
- **Mjerama za sprječavanje nekontroliranih događaja** provedeno je načelo predostrožnosti sukladno Zakonu o zaštiti okoliša.
- **Mjere zaštite nakon prestanka eksploatacije** u skladu je sa Zakonom o zaštiti prirode i Zakonom o rudarstvu („Narodne novine“, broj 56/13, 14/14, 52/18, 115/18 i 98/19).

Nositelja zahvata se člankom 142. stavkom 1. Zakona obvezuje na praćenje stanja okoliša (B) posredstvom stručnih i za to ovlaštenih osoba, koje provode mjerenja emisija i imisija, vode očevidnike, te dostavljaju podatke nadležnim tijelima, a obavezan je sukladno članku 142. stavku 6. istog Zakona osigurati i financijska sredstva za praćenje stanja okoliša.

- **Program praćenja stanja voda** u skladu je sa Zakonom o vodama.
- **Program praćenja kvalitete zraka** u skladu je sa Uredbom o razinama onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, broj 117/12 i 84/20).

- **Program praćenja krajobraza** utvrđen je temeljem Zakona o zaštiti prirode.
- **Program praćenja buke** utvrđen je temeljem Zakona o zaštiti od buke i Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave.

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže i program praćenja stanja okoliša

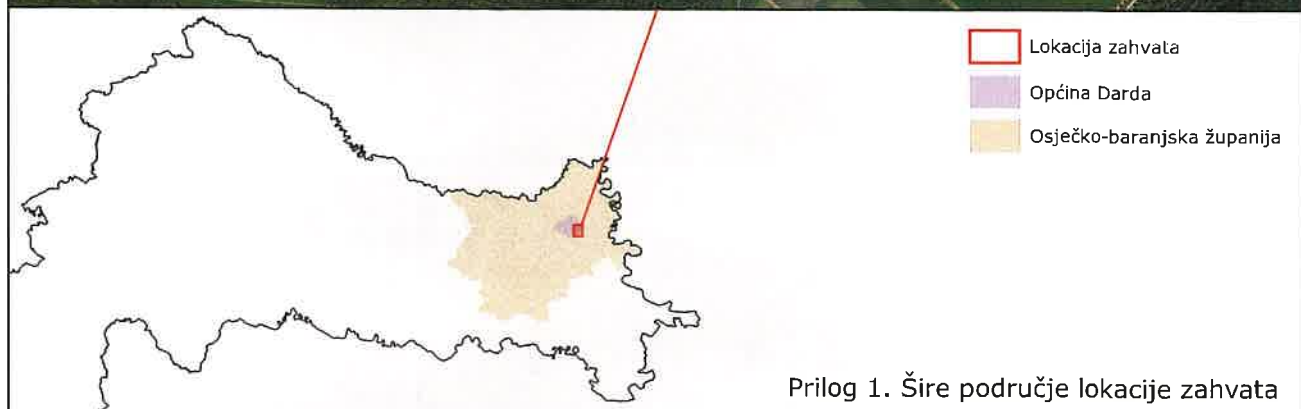
Točka III. izreke ovog rješenja utemeljena je na odredbama članka 142. stavka 2. Zakona.

Točka IV. ovog Rješenja sadrži opoziv rješenja ako nositelj zahvata ne provodi propisane mjere zaštite i programa praćenja s obzirom na to da je za očuvanje sastavnice okoliša zraka, buke i krajobraza to bitno. Sukladno članku 98. stavku 3. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09), izreka rješenja sadržava odluku o upravnoj stvari. Izreka mora biti kratka i određena. Kada odluka sadržava rok, namet, pridržaj opoziva ili obvezu sklapanja upravnog ugovora to treba biti sadržano u izreci. Slijedom navedenog Ministarstvo zadržava opoziv ovog Rješenja ako nositelj zahvata ne bude provodio ovim Rješenjem propisane mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost ekološke mreže i program praćenja stanja okoliša, i ako rezultati praćenja stanja okoliša pokažu negativne utjecaje zahvata na okoliš .

Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka V. ovog rješenja).

Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu s člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost produženja važenja ovog rješenja propisana u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka VI. ovog rješenja).

Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka VII. ovog rješenja).

Prilog 1. Šire područje lokacije zahvata

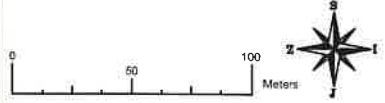

- TUMAČ OZNAKA:**
- GRANICA I VRŠNA TOČKA BUDUĆEG EKSPLOATACIJSKOG POLJA "DARDA" (SVAJČEROVA ADA)
 - GRANICA PRORAČUNA BILANČNIH REZERVNI GRANICA EKSPLOATACIJE (OTKOPAVANJA)
 - PLANIRANO ZAVRŠNO STANJE EKSPLOATACIJE - OTKOPAVANJA POVRŠINSKOG KOPA
 - POVRŠINA POD VODOM
 - NIVO VODE REGISTRIRAN ISTRAŽNIM BUŠENJEM (+81,80 m/nm)
 - PLANIRANA KOTA DNE JEZERA
 - POSTOJEĆI PRISTUPNI PUT
 - TRANSPORTNI PUT
 - NASIP
 - OZNAKA ISTRAŽNE BUŠOTINE
 - OZNAKA KARAKTERISTIČNOG PROFILA
 - OZNAKA KATASTARSKE ČESTICE
 - GRANICA KATASTARSKE OPĆINE
 - GRANICA KATASTARSKE ČESTICE

KOORDINATE BUDUĆEG EKSPLOATACIJSKOG POLJA "DARDA" (SVAJČEROVA ADA)

Tačka	Svjetlosna dužina		Duljina stranice (m)
	B	W	
1.	872 643,58	5 858 276,84	A-B = 103,88
2.	872 662,28	5 858 481,87	B-C = 41,97
3.	872 672,88	5 858 437,24	C-D = 288,28
4.	872 262,12	5 858 319,87	D-E = 48,48
5.	872 233,68	5 858 384,52	E-F = 98,22
6.	872 223,48	5 858 276,21	F-G = 98,70
7.	872 222,28	5 858 438,08	G-H = 248,48

P = 4,84 ha

Prilog 2.
Situacijska karta ležišta -
4. faza eksploatacije (završno stanje)

